

КАТАРИН СЮЗАНА ПРИЧАРД МАРЛИЙН

Превод от английски: Борис Стоянов, 1984

chitanka.info

За излизания от гората наблюдател лагерът на склона оставаше почти невидим. Той се бе сгушил между скалите и влажните шубраци, а в долината лежеше градчето, покрито от лека мъглица. Хижите от кора и сплъстени листа бяха добили отгънка на скалите и дънерите. Те имаха формата на могили от пръст — недосягани зейнали черупки. Мирисът на пушек издаваше тяхното присъствие. Той витаеше във въздуха и се стелеше между дърветата.

Двете жени, които яздеха по пътеката сред храсталаците, забелязаха първата хижа, после още една и още една, докато се откриха половин дузина, наредени в кръг около една малка полянка. Наизскочилите кучета яростно залаяха. Две-три деца, боси, мършави, бледи, с искрящи очи и черни рошави коси, се показаха от хижите. Един мъж, полегнал до огъня, се надигна и изгледа жените.

— Здравсти, Бенджи! — поздрави го по-възрастната от тях, яхнала сив кон. — Как можеш да спиш в такова утро! Къде е Моли?

Мъжът изсумтя, плъзгайки намусено поглед над прогизналата от дъжд полянка. Мъже и жени се появиха пред зейналите гърла на другите хижи, облечени така, както бяха спали — в избелели дочени комбинезони и платнени панталони, в ризи и поли, посивели от мръсотия и мазнина, в износени вълнени жакети и сака: все дрехи, изхвърлени от градските жители.

— Здравейте, мисис Бойд! — подвикнаха някои от жените.

— Това е мис Алисън — обясни по-възрастната жена, сочейки към девойката на дорестия млад жребец. — Тя идва от Англия, готви се да пише книга за аборигените. Искаше да види вашия лагер.

— Ние тук сме мелези, а не аборигени — отговори един мрачен мъж на средна възраст.

— И не „приемаме“ толкова рано сутрин — добави саркастично един младеж. — Това място впрочем е отвратително за гледане.

Една от жените захихика стеснително:

— Вие как сте, мисис Бойд?

— Аз съм добре, Мини. Но вие изглеждате като удавени плъхове, всички до един. Защо не преместите лагера за зимата, Джордж? — Мисис Бойд се държеше властно, но любезно и предразполагащо.

— Къде да отидем? — шеговито попита една дебела, възмлада жена. Краката ѝ бяха боси, бялата някога рокля висеше върху едрите ѝ

гърди и мощните бедра, на хълбока и се опираше малко момче. Лек кикот се прокрадна сред множеството.

— Това е единственото място в целия район, на което ни е разрешено да построим лагер — каза с горчивина в гласа мъжът, който бе проговорил пръв. — Вие знаете добре това, мисис Бойд.

— От два месеца непрекъснато вали — издигна монотонния си, лишен от всякаква нотка на оплакване фалцет една от другите жени.

— Как изобщо успявате да намерите сухо местенце в хижите и да запазите дрехите си от дъжда?

— Не успяваме! — Всички се разсмяха като на хубава шега. — Дрехите ни са прогизнали. В целия лагер няма нито едно сухо одеяло.

— Ех, защо не бяхме патици! Дъждът щеше да се плъзга по гърбовете ни.

— Позор е, че сте принудени да живеете така — заяви мисис Бойд. — Но тази сутрин съм дошла специално за Моли. Къде е тя?

Хората запристъпваха неловко. Погледите им се плъзгаха встрани. В тези дрипи имаха вид на диваци — жените носеха остатъци от някогашни труфила, по някой ярък шал или пъстра жилетка върху провлечените си рокли.

Те всички имаха тъмни очи и черни коси, но цветът на кожата им варираше от болезнено-жълт до обветрено-бронзов. Жените бяха бледи и възмургави, мъжете имаха по-тъмен цвят. Повечето от лицата издаваха туземната жилка с широките си носове и пълните си устни; неколцина имаха фини, изящни черти и произходът им можеше да се разбере само по очите.

— Къде е Моли? — повтори въпроса си мисис Бойд. — Позволявах на мистър Филип да я води на кино събота вечер, когато отива в града. Но миналата седмица тя не се върна. Той я чакал цял час...

— Тя е просто луда за кино, тази Моли — смотолеви Руби.

— Нямам нищо против, но не е много любезно от нейна страна да изчезва по този начин. Нали знае колко работа имаме точно сега, когато всички крави се прибират. Мистър Филип и мистър Едуард са потънали до гуша в работа. Тази сутрин трябваше аз самата да занеса пощата. А Моли вършеше добра работа, тя помагаше при доенето на кравите и храненето на телетата.

— Чудесно дете е тази Моли! — заяви Албърт.

— Но къде е тя? Какво става с нея?

Множеството се развълнува. Очевидно въпросът беше неудобен и трябваше да се заобиколи. Чуха се шумни възклицания и предложения. Нямаше признаци на изненада, нито на уплаха, макар че всички изглеждаха развълнувани, малко нервни и заинтригувани от запитването на мисис Бойд.

Мисис Бойд помисли, че те се стараеха да укрят Моли. Детето бе проявило някакъв странен каприз, може би бе изпитало тайнствения подтик да хване дивото и да се присъедини към своите.

— Чухте ли, че пневмонията на Бил Бибълмън се влоши и той умря в болницата миналата неделя? — попита някой.

Други подхванаха настойчиво:

— Голямо погребение беше, мисис Бойд.

— Капитанът от Армията на спасението каза, че Бил ще отиде право на небето, защото е бил добър християнин.

— Наистина беше. Участвуваше в улични митинги и пеше химни... даже когато беше пиян.

— Четоха прекрасни молитви.

— Как бил измит в кръвта на агнеца и как греховете му станали по-бели от снега.

— А децата всички хванаха шарка — похвали се Руби.

— Какво стана с Уоли Уилямс? — осведоми се мисис Бойд, склонна да се покаже истински снизходителна към тях. — Трябваше да дойде да ми нареже колове за оградата миналия месец.

Гласовете поутигнаха, клепките се сведоха, скривайки нерешителните им погледи. Пауза, изпълнена с покашляния и дрезгав шепот.

— Отиде навътре в страната — каза Джордж.

— Искаш да кажеш, че е в затвора. Какво е направил този път?

— Вижте какво, мисис Бойд, Уоли не беше толкова виновен — обясни Мини Люис. — Джо Уигинс каза, че му избягали няколко бичета и предложи на Уоли по два шилинга за всяко биче, което улови и му заведе обратно. Уоли хвана две-три недамгосани. Той, разбира се, мислеше, че бичетата са на мистър Уигинс.

— Естествено, като му дава по два шилинга на парче — съгласи се мисис Бойд.

— Но когато конният полицај намери няколко кожи от червени безроги говеда в кланицата на Джо Уигинс, мистър Уигинс хвърли цялата вина върху Уоли и Уоли получи две години.

— Всеки знае номерата на Джо Уигинс — призна мисис Бойд. — Но Уоли не биваше да посяга на недамгосаните.

— О, той, Уоли, не е такъв, мисис Бойд. Той наистина се справя чудесно с добитъка. Но когато не може да намери работа, не знае просто какво да прави. Трябва на всяка цена да работи с говедата...

— Зная — засмя се добродушно мисис Бойд. — По-рано той май работеше с телетата от нашите стада. Миналата година млечните ни крави си идваха много често без телетата.

— Ако една крава се отели в прерията, мисис Бойд, дивите кучета имат толкова шанс да се доберат до телето, колкото и...

— Уоли! Разбира се. Но аз бих заложила все пак на Уоли. Мисля, че Джо Уигинс е лапнал повече наши телета, отколкото дивите кучета.

Както си пощипваше от младата трева, конят се завъртя на една страна заедно с мисис Бойд. Тя зърна очертанията на един човек, заспал до тлеещия огън пред входа на своята колиба. Влажното одеяло, с което се беше покрил, изпускате пара.

— Кой е този? — попита тя.

— Това е Чарли — отговори една жена, която кашляше непрестанно. — Не му е добре.

— Тогава по-добре махни тази бутилка оттук — посъветва я мисис Бойд. — Ако полицаят мине насам, някой ще си изпати, задето пак е продал ракия на Чарли. Но откъде все пак намира пари за ракия?

— Магазинерите взимат понякога неговите рисунки за реклама.

— Този Чарли е един посвоему съвсем не лош художник — обясни на своята придружителка мисис Бойд. — Самоук е. Би ли показала на мис Алисън някои от рисунките на Чарли, Лизи?

Жената на Чарли се шмугна в хижата и се върна с един черен блок. Мис Алисън слезе от коня да разгледа рисунките — груби скици на хора и животни, на един футболен мач, на финаша на някакво конно надбягване.

Чувства на гордост от рисунките на Чарли, на благоговеен интерес и надежда изпълниха неговите приятели и роднини.

— Е — каза мисис Бойд, като дръпна юздата на коня си и изправи гръб, усмихната, но непреклонна. — Решихте ли се най-после

да ми кажете какво става с Моли?

Лицата наоколо смениха изражението си. За момент настъпи мрачно, хладно мълчание.

Изведнъж Мини Люис възкликна възторжено:

— Охо, ето я и мисис Джаксън! Доста се поизмъчи от ревматизма, но ето че е станала и даже си е сложила шапката, за да посрещне гостите!

Една повехнала дребна женица със спретната черна шапка, кацнала на главата ѝ, пресече полянката — тя носеше дрипава черна рокля и протритата сива жилетка и цялата ѝ фигура изразяваше окаяно благоприличие.

— Добро утро, Миртъл — поздрави я мисис Бойд. — Съжалявам, че си имала ревматизъм.

— Какво друго бихте очаквали да имам, мис Ан? — Метиската се държеше не без известно достойнство: помръкналите ѝ очи, изпъстрени като ахати, гледаха нагоре към приятно усмихващата се, здрава жена със свеж тен на големия кон. — Не съм свикнала с живота на открито.

— Да, разбирам — отвърна мисис Бойд.

— Израснах, както знаете, в мисионерството. Работила съм в някои от най-добрите семейства на цялата област, а сега... сега не бихте държали и свиня в тази дупка, където съм принудена да живея.

— Това не е редно, мисис Бойд — измърмори Джордж.

— Наистина не е — съгласи се мисис Бойд. — Но какво мога да направя аз? Би ли отишла в старческия дом, ако уредя да те приемат, Миртъл?

— Вече бях там. Полицайте ме закараха направо от болницата, след като ми мина ревматичният пристъп. Но избягах...

— Да, мисис Бойд, избяга! — развълнувано запригласяха другите.

— Вървяла е пеша почти сто и трийсет мили, за да се прибере тук.

— В града бях като затворничка, с цял куп отвратителни старици, които се отнасяха с мен като с измет. Никога не съм била много общителна, но винаги съм се държала почтено, мис Ан...

— О, да, тя е страшно почтена, мисис Бойд — обади се някой.

— Никой не може да твърди, че мисис Джаксън не е почтена!

— Единственото ми желание е да си умра у дома, като всеки почтен човек. А къщата, която баща ви даде на мен и Том, е наистина мой дом, мис Ан, и мистър Хенри нямаше право да ни гони оттам.

— На нея, като на всеки стар абориген, ѝ се къса сърцето за ловните полета на нейния народ — каза цинично Албърт. — Те винаги искат да си умрат у дома, но мисис Джаксън, като метиска, има нужда от покрив над главата си и от истинско легло.

— Ще видя какво мога да направя, Миртъл — обеща мисис Бойд.

— Забавно, нали? — Ленивата, грациозна фигура на Албърт се наклони леко назад, докато той фиксираше с поглед жената. — Вие сте внучка на един от първите заселници, застрелял повече черни от всеки друг в тази страна. Мисис Джаксън е внучка на един от малкото оцелели и е свързана с най-добрите семейства в областта. Но земята и законът са във ваши ръце. А хората насъскват кучетата си по нея, когато я видят да се навърта по фермите, просейки залък хляб или стари дрехи.

— И това е единственото място в цялата област, където ни е разрешено да отседнем.

— Нещо ще трябва да се направи по този въпрос — заяви мисис Бойд.

— Но какво? — запита Албърт. — Всичката земя наоколо е вече заета. Тя е частна собственост. Не ни дават да работим в мините. Не ни разрешават да продаваме рибата, която улавяме, нито да ходим на лов с оръжие или с примки. Не сме желани във фермите. Не ни дават да работим по пътищата. Разрешава ни се само да получаваме дажбите си и да гнием... говори се впрочем, че ще ни натикат в някои от онези проклети резервати, „където на последните болни и умиращи представители на местното население се дава възможност да завършат дните си спокойно“. Извинявайте, че цитирам тукашното булевардно вестниче.

— Не можете да кажете, че не съм се опитвала да ви помагам — протестира мисис Бойд. — Винаги съм ви давала работа на моята ферма, когато е имало възможност за това.

Кисела усмивка изкриви устата на младежа.

— И не ни плащахте дори и половината от онова, което бихте заплатили на други работници.

— Албърт! — възрази една от жените. — Не му обръщайте внимание, мисис Бойд.

— Говориш, сякаш си някой от онези налудничави агитатори, Албърт! — извика разпалено мисис Бойд. — Ако не внимавате, може да се наложи да бъдете преместени.

— Ще запомня добре думите ви, мисис Бойд — злобно се ухили Албърт.

— На Албърт му е много тежко, че не може да си намери работа, мисис Бойд — опита се да го защити Руби. — Той е наистина способен: може да чете и пише като кой да е бял. Когато ходеше на училище, беше по-добър от всички други момчета.

— Не съм видял нищо добро от това — подметна саркастично Албърт. — Черен да бях, сигурно щях да имам по-добър живот. Чернокожите, независимо от кое племе са, разделят всичко, каквото имат, помежду си. Белите заграбват всичко, каквото могат, за себе си, оставяйки даже собствените си роднини да умрат от глад.

— Нима аборигените се отнасят по-добре от нас с мелезите? — Гласът на мис Алисън се извиси ясен и леден на фона на неговата ярост.

— Те във всеки случай не ни третираат като гадини. — Гласът на Албърт звучеше така, сякаш изказваше възхищение от блясъка на косата ѝ или от коня, който тя държеше. — Когато бях малък, горе на северозапад, скитах с племето на майка ми. Никога не съм се чувствувал по-различен от останалите. Тогава баща ми изведнъж се заинтересува от мен. Изпрати ме на юг, на училище. Той умря и оттогава все се опитвам да си намеря работа.

— Не искаш ли да се върнеш при своите?

Гневът на Албърт се надигна отново.

— Своите ли? — заяви иронично той. — Че кои са те? Баща ми беше не по-малко рус от вас. Вече не бих могъл да живея в лагер на аборигени, макар че и тук не е по-добре. Но моето място не е там. Разсъждавам по друг начин. Всички ние мислим различно. Обичаме сапуна и чистите дрехи, когато умеем да се доберем до тях, а също и книгите. Искаме да ходим на кино и на футболни мачове. Искам да работя и да имам дом, в който да живея, да имам жена и деца. Но ето всичко, което имам. Ето единствените хора, които мога да нарека свои — нечистопородни мелези като мен.

— Не бива да говориш с такова озлобление, Албърт — укори го мисис Джаксън. — Това няма да помогне.

— Нищо няма да помогне. — Той се отвърна троснато от тълпата и тръгна гордо, скривайки се зад колибите.

— Яд го е, защото не може да си намери работа и наместникът не разрешава на Пени Карнарвън да се омъжи за него — каза Руби. — Пени е толкова добра прислужница, че господарите ѝ не искат да я изпуснат. Но тя обича Албърт. Казва, че ще му даде на наместника да се разбере.

— Като нищо ще го направи.

— Стела го направи, нали?

— Точно така, направи го.

— Изпусна цяла табла с чинии, за да я изхвърлят, защото искаше да вземе Боб. Но господарката ѝ прости и ѝ удържа стойността от заплатата. Стела трябваше да забременее и да се завърти около господаря, преди наместникът да реши, че е все пак по-добре тя да се омъжи за Боб.

— Пени ще излезе скоро в кратка отпускате, така казва Албърт. Тогава те може да успеят да се оженят и да отидат на север. Той е почти сигурен, че ще намери работа на някоя овцевъдна ферма.

— Но къде е Моли? — поднови атаката си мисис Бойд.

Смехът и приказките в малката тълпа стихнаха. Те смутено търсеха отговор.

— Кой, Моли ли?

— Да, Моли. Няма смисъл да се правите, че не знаете къде е. Ако тя се укрива някъде и не иска да се върне у дома, няма да се тревожа много за нея. Но ще се наложи да се обадя в участъка, че...

— Здравейте, мисис Бойд! — Едно момиче в розова памучна рокля бе застанало пред входа на една хижа зад конете. Хубавичка и дребна, самоуверена и спокойна, макар и малко бледа, тя стоеше там, държейки на ръце малък вързоп, увит в някакъв мръсен шал.

— Моли! — ахна мисис Бойд. — Бебе ли си имаш?

Момичето кимна, усмихвайки се.

— Но ти си още дете! — извика мисис Бойд. — Нямах още шестнайсет!

— Навърших шестнайсет миналия месец — отвърна Моли спокойно.

— Какъв скандал! — възмутено каза мисис Бойд. — Кой е бащата?

Очите на момичето ѝ отвърнаха с усмивка:

— В града ходех с две-три момчета.

Групата пред нея затаи дъх от трепетна възбуда: чу се въздишка, сякаш на облекчение, и сподавен кикот.

— Как не те е срам! — заяви ядосано мисис Бойд. — Знаеш, че имах по-добро мнение за теб, Моли. Мислех, че не си като другите момчета. Ти живя толкова години при мен и аз вярвах, че ще се държиш както трябва.

— Не се ядосвайте — отвърна кротко момичето. — Не можах да устоя... а и бебето ми харесва много.

— Кога стана това?

— Снощи.

Мисис Бойд втренчи поглед в момичето. Тя изглеждаше малко бледа, иначе имаше съвсем здрав вид.

— Нищо ли ѝ няма? — обърна се мисис Бойд към старицата, която излезе от хижата зад Моли. — Да извикам ли лекар да дойде да я види тук, или да уредя да я приемат в болница?

— Никога в живота си не съм се чувствувала по-добре — каза Моли. — Леля Мей ще се грижи за мен.

— Няма защо да се безпокоите — измърмори утешително старата метиска до Моли. — Леко мина. Щях да я изпратя в болницата... но всичко стана толкова бързо.

— Покажи ми детето — каза мисис Бойд, обърна коня си и се приближи до Моли.

— Тя е много мъничка и червена — извини се Моли, повдигайки с нежно движение мръсния шал, с който беше покрито бебето.

Мисис Бойд се наведе от седлото. Не беше виждала по-грозно човешко същество, но в малкото му, сбръчкано лице имаше нещо смътно познато. Сисили Алисън поведе коня си през тревата — и тя искаше да види бебето.

— Мно-о-ого е сладка — измърмори механично тя. — Как ще я наречеш?

Моли отново заметна шала върху лицето на бебето.

— Марлийн — отвърна тя сияеща.

Дъждът се изсипа с внезапен порив на вятъра и прогони метисите в техните хижи, а ездачките се отпавиха назад към гората. По пътя по-възрастната седеше отпусната на седлото, странно състарена и мрачна.

— Колкото по-скоро се изметат оттук, толкова по-добре — каза тя язвително. — Каква разпусната сган са тези мелези!

— А какво да се каже за белите, които са отговорни за тяхното положение? — попита девойката на дорестия жребец.

Тя се чудеше на какво бе станала свидетел — на трагедия или на комедия? Тези хора живееха наистина като кучета във вонящите си хижи; зад гърба им беше мрачната гора, а в краката им се стелеше благоденстващият малък градец, но всичките им възжеления бяха насочени към ценностите, възприети от бялата раса. Екзотичната филмова звезда и бебето в това бунцище на низвергнати! Какъв обвинителен акт! И все пак мис Алисън подозираше, че те, водени от природната си доброта, се бяха опитали да пощадят бабата на бебето, макар и да знаеха истината, която се криеше зад демонстративната дързост на Моли. Дали бяха успели?

Лагерът на склона беше преместен преди края на месеца.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.